

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 3 IM. ORŁA BIAŁEGO

PROCEDURA - UJAWNIECIE PRZYPADKU CYBERPRZEMOCY

Niezależnie od osoby zgłaszającej, procedura interwencyjna powinna obejmować następujące obszary:

- I. ustalenie okoliczności zdarzenia i zabezpieczenie dowodów;**
- II. wyciągnięcie konsekwencji wobec sprawcy przemocy oraz praca nad zmianą postawy ucznia;**
- III. wsparcie ofiary przemocy i świadka;**
- IV. sporządzenie dokumentacji;**
- V. powiadomienie odpowiednich instytucji.**

I. Ustalenie okoliczności zdarzenia

Wszystkie przypadki przemocy, a więc także przemocy z wykorzystaniem mediów elektronicznych, powinny być zarejestrowane i udokumentowane.

1. Nauczyciel, który posiadał wiedzę o przemocy nie będący wychowawcą, przekazuje informację wychowawcy klasy, który powiadamia pedagoga szkolnego i dyrektora.
2. Pedagog szkolny i dyrektor wspólnie z wychowawcą dokonują analizy zdarzenia i planują dalsze postępowanie.
3. Do zadań szkoły należy:
  - ustalenie okoliczności zdarzenia,
  - ewentualnych świadków,
  - sprawcy cyberprzemocy.

Zabezpieczenie dowodów

1. Dowody cyberprzemocy powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane.
2. Należy zanotować:
  - datę i czas otrzymania materiału,
  - treść wiadomości oraz, jeśli to możliwe, dane nadawcy (nazwę użytkownika, adres e-mail, numer telefonu komórkowego, itp.) lub adres strony www.
3. Jeżeli to możliwe nauczyciel informatyki zabezpiecza dowody i ustala tożsamość sprawcy.
4. Gdy ustalenie sprawcy nie jest możliwe, należy skontaktować się z dostawcą usługi w celu usunięcia z sieci kompromitujących lub krzywdzących materiałów. Do podjęcia takiego działania zobowiązuje administratora serwisu art.14 Ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną.

II. Działania wobec sprawcy przemocy

W przypadku, gdy sprawca cyberprzemocy jest uczniem szkoły, szkolny pedagog podejmuje następujące działania:

1. Rozmowa z uczniem - sprawcą przemocy o jego zachowaniu:
  - ustalenie okoliczności zajścia, analiza przyczyn i poszukiwanie rozwiązania sytuacji konfliktowej,
  - sprawca powinien otrzymać jasny komunikat o tym, że szkoła nie akceptuje żadnych form przemocy,
  - omówienie z uczniem skutków jego postępowania, poinformowanie o zastosowanych konsekwencjach regulaminowych,
  - zobowiązanie sprawcy do zaprzestania swojego działania i usunięcia z sieci szkodliwych materiałów (jeśli w zdarzeniu brała udział większa grupa uczniów, należy rozmawiać z każdym z nich z osobna, zaczynając od lidera grupy),
  - określenie sposobów zadośćuczynienia wobec ofiary, poszkodowanego (nie należy konfrontować sprawcy i ofiary cyberprzemocy).
2. Powiadomienie rodziców sprawcy i omówienie z nimi zachowania dziecka oraz poinformowanie o wyciągniętych konsekwencjach.
3. Opracowanie projektu kontraktu dla dziecka, określającego zobowiązania ucznia, rodziców i przedstawiciela szkoły oraz konsekwencje nieprzestrzegania przyjętych wymagań i terminy realizacji zadań zawartych w umowie.
4. Objęcie sprawcy opieką psychologiczno-pedagogiczną, w uzasadnionym przypadku można w toku interwencji zaproponować uczniowi (za zgodą rodziców) skierowanie do specjalistycznej placówki i udział w programie terapeutycznym.

III. Działania wobec ofiary cyberprzemocy

1. Wsparcie psychiczne (polegające na rozmowie o tym, co się stało, zapewnieniu, że szkoła nie toleruje żadnej formy przemocy i że postara się, uruchamiając odpowiednie procedury interwencyjne).
  - zwrócenie uwagi na pozawerbalne przejawy uczuć dziecka - zażenowanie, skrępowanie, wstyd, lęk, przerażenie, smutek, poczucie winy,
  - zerwanie kontaktów ze sprawcą, (maile, telefony, sms itp.)
  - zabezpieczenie dowodów: e-maili, SMS-ów, MMS-ów, zdjęć, filmów i przedstawienie osobie prowadzonej zgłoszenie.
2. Monitoring sytuacji po zgłoszeniu, czy nie są wobec ofiary podejmowane dalsze działania przemocy, bądź odwetowe ze strony sprawcy.
3. Kontakt z rodzicami. Rodzice dziecka będącego ofiarą cyberprzemocy powinni być poinformowani o problemie i otrzymać wsparcie i pomoc ze strony szkoły. Pedagog lub wychowawca przedstawiają kroki, jakie zostały podjęte w celu wyjaśnienia zajścia oraz zapewnienia bezpieczeństwa poszkodowanemu uczniowi, zaproponować rodzicom i dziecku pomoc specjalisty: psychologa, pedagoga.

Ochrona świadków zgłaszających zdarzenie

Zachowanie wobec świadka zgłaszającego cyberprzemoc powinno polegać na:

1. Zapewnieniu ,że dobrze zrobił zgłaszając fakt przemocy.
2. Zapewnieniu dyskrecji.
3. Nie ujawnianiu jego danych, jeśli nie jest to konieczne (np. gdy sprawa została zgłoszona na policję).
4. Zadbanie o jego bezpieczeństwo, nieupublicznianie jego udziału w sprawie.

IV. Sporządzenie dokumentacji z zajęcia

1. Pedagog szkolny zobowiązany jest do sporządzenia notatki służbowej z rozmów ze sprawcą, poszkodowanym, ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia. Dokument powinien zawierać datę i miejsce rozmowy, personalia osób biorących w niej udział i opis ustalonego przebiegu wydarzeń.
2. Jeśli rozmowa przebiegała w obecności świadka (np. wychowawcy) powinien on podpisać notatkę po jej sporządzeniu.
3. Jeśli zostały zabezpieczone dowody cyberprzemocy, należy je również włączyć do dokumentacji pedagogicznej (wydruki, opis, itp.)

V. Powiadomienie sądu rodzinnego i policji

Wiele przypadków cyberprzemocy nie wymaga powiadomienia sądu rodzinnego czy policji i powinno być rozwiązywane przy użyciu dostępnych szkole środków wychowawczych.

1. Jeśli rodzice sprawcy cyberprzemocy odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a uczeń nie zaniechał dotychczasowego postępowania dyrektor szkoły powinien pisemnie powiadomić o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny, szczególnie w sytuacji, gdy napływają informacje o innych przejawach demoralizacji dziecka.
2. Szkoła wykorzystała wszystkie dostępne jej środki wychowawcze (rozmowa z rodzicami, konsekwencje regulaminowe wobec ucznia, spotkania z pedagogiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów, dyrektor powinien zwrócić się do sądu rodzinnego z zawiadomieniem o podjęcie odpowiednich środków wynikających z ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich.
3. W przypadku szczególnie drastycznych aktów agresji z naruszeniem prawa, dyrektor szkoły zobowiązany jest zgłosić te fakty policji. Poważne przypadki cyberprzemocy, przebiegające z naruszeniem prawa (np. groźby karalne, propozycje seksualne, publikowanie nielegalnych treści, itp.) powinny bezwzględnie zostać zgłoszone na policję. Zgłoszenia dokonuje dyrektor szkoły.

Regulamin obowiązuje od dnia 14.09.2016 r.
(uchwała nr 11/2016/2017 z dnia 14.09.2016)